

УДК 351.4

А. В. Ковальчук,
аспірант кафедри парламентаризму
та політичного менеджменту НАДУ,
м. Київ

МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Досліджено основні підходи сучасних науковців до визначення категорій «механізм» та «механізм державного управління». Визначено стан і перспективи розвитку пріоритетних механізмів забезпечення взаємодії політичних партій з органами державної влади в Україні як складової частини механізмів державного управління. Розкрито роль політико-правового, організаційно-правового, фінансово-економічного, партисипативного та інформаційно-комунікативного механізмів взаємодії політичних партій з органами державної влади.

Ключові слова: політична партія, механізм, парламент, політика, органи державної влади, органи виконавчої влади, політична система, механізми державного управління, суспільство, партисипативність.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями полягає в дослідженні пріоритетних механізмів забезпечення взаємодії політичних партій з органами державної влади. Наявністю перешкод у такій взаємодії можна пояснити більшість кризових процесів, які супроводжували державотворчий процес в Україні. Механізми взаємовпливів між політичними партіями та органами державної влади виступають важливою складовою механізмів державного управління, оскільки ці дві інституції перебувають у постійному нерозривному взаємозв'язку між собою.

Аналіз публікацій за проблематикою та визначення невирішених раніше частин загальної проблеми. Різні аспекти механізмів співпраці між політичними партіями та державною владою у своїх працях досліджували І. Абрам'юк [1], В. Бакуменко [6], В. Князєв [6], В. Бичек [9], І. Артеменко [2], І. Бондаренко [19], В. Бондар [3], Р. Жмудський [20], О. Кравченко [10], М. Круглов [12], Л. Гонюкова [5], О. Федорчак [17] та ін.

Варто зазначити, що у багатьох випадках серед представників різних наук відсутній консенсус щодо змістовного наповнення цієї категорії. Наприклад, представники правової науки під механізмом розуміють сукупність форм,

методів та інструментів; систему засобів, способів і форм; систему засобів та чинників або просто комплекс (систему) засобів [15, с. 113].

У державному управлінні категорія «механізм» розглядалася по-різному. Так, В. Бакуменко і В. Князев під механізмами державного управління розуміють практичні заходи, засоби, важелі, стимули, за допомогою яких органи державної влади впливають на суспільство, виробництво, будь-яку соціальну систему з метою досягнення поставлених цілей [6, с. 116].

Однак питання комплексного вивчення стану та перспектив розвитку наявних механізмів взаємодії політичних партій та органів державної влади у сучасному політичному житті України набуває особливої ваги й потребує подальшого вивчення з огляду на ті трансформаційні процеси, які відбуваються у країні протягом останніх років.

Метою статті є науковий аналіз пріоритетних механізмів взаємозв'язків між політичними партіями та державною владою, дослідження їх у системі механізмів державного управління в цілому.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Так, категорію «механізм» у «Короткому економічному словнику» визначено як послідовність станів, процесів, які визначають собою які-небудь дії, явища; система, пристрій, який визначає порядок якого-небудь виду діяльності [11, с. 401]. Дана категорія використовується для опису різних сфер соціального життя – економічної (ринковий механізм, механізм ціноутворення), правової (механізм правового регулювання), політичної (механізм державного управління), духовної (механізм духовного відродження).

В. Авер'янов під механізмом державного управління розуміє сукупність відповідних державних органів, організованих у систему для виконання цілей (завдань) державного управління відповідно до їх правового статусу, та масив правових норм, що регламентують організаційні засади та процес реалізації вказаними органами свого функціонального призначення [7].

На увагу заслуговує також визначення механізмів державного управління, запропоноване М. Кругловим. Він зазначає, що механізм державного управління –

це сукупність економічних, мотиваційних, організаційних і правових засобів цілеспрямованого впливу суб'єктів державного управління на їх діяльність із забезпеченням узгодження інтересів учасників державного управління, які взаємодіють, і оскільки фактори державного управління можуть мати економічну, соціальну, організаційну, політичну і правову природу, комплексний механізм державного управління повинен являти собою систему економічних, мотиваційних, організаційних, політичних та правових механізмів [12, с. 111].

З таким переліком механізмів погоджуються й інші дослідники. Зокрема, О. Кравченко, проаналізувавши визначення механізмів державного управління низки науковців, зазначає, що конкретні механізми управління, такі як економічний, мотиваційний, політичний, правовий та ін. у сукупності здатні забезпечити збалансоване та ефективне функціонування єдиного державного механізму [10].

У табл. 1 наведено визначення, які дали сучасні вітчизняні вчені найбільш уживаним механізмам державного управління.

Класифікація механізмів державного управління, наведена в табл. 1, є для нас матрицею щодо дослідження механізмів взаємодії політичних партій та органів державної влади. Зокрема, ми виокремили наступні ключові механізми взаємодії політичних партій та органів державної влади: *організаційно-правовий; політико-управлінський, фінансово-економічний; партисипативний; інформаційно-комунікативний.*

Серед названих механізмів у розвиненому громадянському суспільстві мають бути відпрацьовані, в першу чергу, політико-правові та організаційно-правові механізми взаємодії політичних партій та державної влади. За їх відсутності виникне ризик того, що держава не буде рахуватися з позицією партій, а громадськість, відповідно, не буде залучена до вироблення стратегій розвитку суспільства. За цих умов партії втратять можливість повноцінно реалізовувати своє основне призначення – здійснення функцій представництва інтересів різних соціальних груп та спільнот на рівні держави.

Таблиця 1

Характеристика механізмів державного управління
сучасними вітчизняними ученими

<i>Перелік механізмів</i>	<i>ПІБ дослідників</i>	<i>Визначення</i>
Економічний	Семенова А.	Послідовне застосування сукупності методів та важелів, що спрямовують діяльність суб'єктів господарювання у певному напрямі або спонукають їх до досягнення встановлених цілей за рахунок надання їм матеріальної (фінансової) винагороди чи позбавлення їх частки матеріального ресурсу в разі виконання суб'єктами управління небажаних дій [16, с. 188]
Мотиваційний	Бондар В.	Покращення державного управління шляхом залучення видів мотивації та мотиваційних моделей у систему державного управління, а також вплив цих видів та моделей на елементи цієї системи, включаючи й окремих осіб, що працюють у системі державного управління або мають непрямий зв'язок із ним [3, с. 11–17]
	Федорчак О.	Сукупність командно-адміністративних та соціально-економічних стимулів, що спонукають державних службовців до високоефективної роботи [17]
Організаційно-правовий	Назаренко В.	Сукупність публічних інституцій (включаючи як органи влади, так і інститути громадянського суспільства), які створені для розв'язання певних суперечностей, подолання чи попередження проблем у суспільстві та діють на основі конституційно-правових норм прийнятих у державі [13]
Політико-правовий	Власов В.	Комплекс адміністративно-організаційних заходів, спрямованих на координацію та взаємодію органів публічної влади всіх рівнів, які керуються чинними нормативно-правовими актами і реалізують стратегічні державні рішення [4].
Партисипативний	Юрченко В.	Механізм управління, який передбачає широке залучення громадськості у процеси прийняття рішень, у безперервний діалог щодо основних стратегій розвитку держави, наявних проблем та шляхів їх розв'язання, підтримку критичного мислення та обопільної соціальної відповідальності [18]
Політико-управлінський	Бондаренко І. Жмудський Р.	До політико-управлінських механізмів забезпечення політичної відповідальності у системі державного управління України належать інституційні, організаційні, управлінські, правові механізми [19; 20]
Конституційно-правовий	Мельник О.	Конституційно-правовий механізм існує у сфері конституційних відносин і реалізується у відповідальному стані суб'єктів конституційно-правових відносин (позитивний аспект) за здійснення їх правового статусу та компетенції, а у випадках його порушення – у примусовому перенесенні заходів впливу (негативна відповідальність), суть яких полягає у вилученні із сфери політики шляхом позбавлення права здійснювати державну владу [21]

С. Здіорук і В. Бичек у своїй праці зазначають, що головною умовою народовладдя (демократії) є можливість народу контролювати через партії виконавчу владу, впливати на політику в державі. Конституція України в редакції 1996 року практично унеможливила механізм взаємодії партій та державної виконавчої влади, оскільки політичні партії не мали змоги формувати уряд, а здійснювали свій вплив на прийняття політичних рішень лише в межах можливостей законодавчого органу [9]. За цих умов як Президент і Прем'єр-міністр України, так і голови місцевих державних адміністрацій консультувалися з політичними партіями, створювали з представників партій дорадчі органи тощо. З боку державних керівників такі заходи були справою добровільною. У той же час ухвали таких заходів мали для виконавчої влади лише рекомендаційний характер.

Такий підхід до розмежування сфер впливу політичних партій та органів державної влади відповідає концепції розмежування державної політики та управління державою. За ним політика пов'язується із функціонуванням парламенту, а управління державою – з діяльністю уряду та державної адміністрації, управлінського апарату, що розглядаються як нейтральні стосовно як правлячих, так і опозиційних партій. За цих умов партіям відводиться роль прийняття політичних рішень шляхом діяльності в межах парламенту. Реалізація ж даних рішень лежить у межах компетенції органів виконавчої влади [2].

Однак перманентні політичні кризи, які мали місце в політичному житті України починаючи з перших років XXI ст., довели неможливість подальшого сталого політичного розвитку країни в умовах штучного розмежування політичної та адміністративної складових державної влади. Зважаючи на це, використання наявних на той час механізмів взаємодії політичних партій та органів державної виконавчої влади довело свою неефективність, що знайшло відображення у гострих суперечках між суб'єктами політичної системи під час здійснення ними функцій управління та представництва.

Стабільність політичної системи країни потребує чітко визначених правил участі політичних партій у формуванні вищих органів виконавчої влади, а отже, і

більших важелів для них у визначенні політичного курсу країни. На сьогоднішній день в українській політичній системі вироблено правовий механізм впливу політичних партій на органи державної виконавчої влади у вигляді формування уряду політичними силами, які склали парламентську більшість. У той же час, парламент має право оголосити недовіру уряду, що має наслідком його відставку. Таким чином, впливаючи на формування і функціонування виконавчої влади, здійснюючи контроль за її діяльністю за допомогою відповідних парламентських механізмів, партії стають інструментом реалізації влади, а також набувають ознак суб'єктів державної влади.

У той же час у системі державного управління збережено механізм співпраці позапарламентських політичних партій з парламентом та органами виконавчої влади. Таким чином, політичні сили, які не пройшли до Верховної Ради, мають змогу впливати на вироблення та здійснення державної політики в Україні шляхом участі в парламентських слуханнях, діяльності в дорадчих органах тощо. Це, у свою чергу, забезпечує позитивний суспільно-політичний діалог між суб'єктами політичного процесу на різних рівнях [2].

Одним із найбільш дискусійних на сучасному етапі є питання розробки фінансово-економічних механізмів співпраці між політичними партіями та державною владою. Найчастіше даний вид механізмів застосовуються при здійсненні господарської діяльності. Поряд із цим, використання фінансово-економічних механізмів дає можливість створити умови для досягнення ефективної взаємодії політичних партій та органів державної влади економічними методами.

Важливим аспектом даного питання є проблема непрозорого фінансування політичних партій та їх виборчих кампаній, адже нерівні фінансові можливості серед політичних партій прямо пов'язані з нерівними шансами у політичному суперництві між ними. Особливо актуальним наразі це питання є для України, зважаючи на традиційно високий ступінь фінансової залежності більшості існуючих на даний час політичних партій від потужних фінансово-економічних кіл, зацікавлених у посиленні свого політичного впливу. Тому одним із шляхів заохочення вільної конкуренції між політичними партіями як суб'єктів виборчого

процесу є їх фінансування з державного бюджету. Цей державний механізм, з одного боку, гарантує лояльність вищої державної влади, а з іншого – допомагає партіям трансформуватися із суспільного інституту в державний [5, с. 162].

В Україні однією з форм державної підтримки діяльності політичних партій є фінансування їх участі у виборах. У листопаді 2003 р. Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку із запровадженням державного фінансування політичних партій в Україні», де визначено, що за рахунок коштів Державного бюджету України фінансується статутна діяльність політичних партій. Поряд із цим, з метою уникнення зловживань, законодавством вводиться державний контроль за цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених із Державного бюджету України на фінансування їх статутної діяльності.

8 жовтня 2015 р. Верховна Рада України проголосувала за державне фінансування партій. Таким чином, згідно з прийнятим Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо запобігання та протидії політичній корупції» фінансування партій із державного бюджету буде здійснюватися з 1 липня 2016 р. Фінансування отримуватимуть всі політичні партії, які подолали 5 %-й бар'єр на парламентських виборах. Вжиття таких заходів свідчить, що незважаючи на економічну кризу, сьогодні конче необхідно вивести політичні партії з-під фінансової влади олігархів.

У той же час, з одного боку, даний механізм дозволяє урівняти фінансові можливості політичних партій. З іншого – ставить під сумнів незалежність самих політичних партій, адже вони, таким чином, фактично перетворюються на частину державного механізму в широкому розумінні цього поняття. Саме тому пошук дієвих механізмів контролю за наданням коштів політичним партіям та їх витратами залишається актуальним і на сьогодні [5, с. 163].

Політичні партії та органи державної влади виступають також суб'єктами партисипативного механізму публічного управління. Початково даний вид механізмів управління був характерним для комерційних структур. У його основу було покладено обґрунтування підвищення продуктивності праці

робітників за умови їх участі в управлінні виробництвом, наявності партнерських відносин із керівництвом.

Останнім часом спостерігається тенденція удосконалення процесу публічного управління за рахунок перенесення успішних управлінських методів та інструментів з комерційної сфери до державної. Саме тому актуальним наразі є розвиток у системі публічного управління партисипативного стилю взаємодії влади з населенням, який передбачає широке залучення громадськості у процеси прийняття рішень органами державної влади, налагодження безперервного діалогу щодо основних стратегій розвитку держави, наявних проблем та шляхів їх розв'язання [18]. Державні органи, в цьому контексті, розглядаються як органи публічної влади, а політичні партії є виразниками інтересів населення поряд із активною частиною громадянського суспільства, а також експертним, професійним та бізнес-співтовариством [8, с. 181].

Як слушно зазначає дослідник даного питання І. Абрам'юк, під партисипативними механізмами слід розуміти «лише ті механізми громадянської активності, які передбачають реагування влади у певний визначений спосіб», тобто мають певні правові наслідки [1, с. 7]. Таким чином, ключовою складовою даного механізму взаємодії виступає ефективний зворотний зв'язок органів виконавчої влади та суспільства, що підвищує рівень їх співпраці та сприяє ефективній діяльності органів виконавчої влади.

Серед переваг партисипативного механізму співпраці також можна виділити потенційну можливість ефективного розв'язання соціальних конфліктів за рахунок врахування думки населення відносно тих чи інших дій державних органів, а також досягнення максимальної соціальної ефективності публічного управління через задоволення потреб та інтересів різних соціальних груп населення, виразниками яких є, у тому числі, й політичні партії [8, с. 181].

Однак, поряд із цим, окремі дослідники зазначають, що партисипативні механізми взаємодії органів державної влади та населення на рівні представницької демократії не можуть повною мірою забезпечити інтереси громади, а, тим більше, кожного її члена. Це пояснюється залежністю

представницької демократії від виборів, які відбуваються через відносно тривалі проміжки часу. А тому і вплив громадян через політичні партії на владу в даному випадку є не постійним, а періодичним. У зв'язку із цим партисипативний механізм є більш дієвим при його використанні в межах невеликих територіальних громад. Таким чином, реалізовується підхід, заснований на уявленні про вирішальну роль у суспільних відносинах не політичної партії, а конкретної людини, індивіда [1, с. 6, 9].

Обов'язковим структурним компонентом механізмів партнерської співпраці між політичними партіями та органами державної влади є інформаційно-комунікативна складова, адже забезпечення тісної співпраці між політичними партіями та органами державної влади на місцевому, регіональному та загальнодержавному рівнях у поєднанні з постійним обміном інформацією є невід'ємною частиною ефективного механізму державного управління. Особливої актуальності інформаційно-комунікативний механізм набуває у процесі демократизації ухвалення урядових рішень, створення чітких, прозорих процедур їх підготовки, впровадження ефективних механізмів участі громадян в управлінні державними справами, що сприяє більшій відкритості, підзвітності та відповідальності органів державної влади перед громадянами [18].

Комунікація у даному контексті являє собою процес двостороннього обміну інформацією між органами державної влади та політичними партіями за допомогою засобів зв'язку і соціально-комунікативних технологій. Такий підхід лежить в основі забезпечення симетричної комунікації, суть якої полягає в поданні інформації на паритетних засадах, відповідає інтересам політичних партій як виразника інтересів громадськості, так і органів влади, що за змістом становить певну форму діалогу [14, с. 85]. Прикладом такої комунікації може бути попередній розгляд парламентськими комітетами та підготовка висновків і пропозицій щодо законопроектів, внесених Президентом України або Кабінетом Міністрів України. Така форма взаємодії забезпечує ефективний зворотній зв'язок між парламентськими політичними партіями та органами державної влади, які виступають суб'єктами законодавчої ініціативи.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, формування ефективних механізмів співпраці політичних партій та органів державної влади є одним із ключових аспектів при виробленні дієвих механізмів державного управління в цілому. Від рівня їх ефективності залежить формування позитивного суспільно-політичного діалогу між різними суб'єктами політичного процесу. А це, у свою чергу, сприяє подоланню соціальних протиріч у державі та є запорукою стабільності її розвитку, розширює можливості комунікації між органами державної влади та політичними партіями використання новітніх інформаційних технологій, які забезпечують вільний доступ до інформації про їх діяльність. Отже, зазначені механізми співпраці між органами державної влади та політичними партіями є важливою складовою процесу державного управління й сприяють прийняттю спільних і взаємоприйнятних політичних рішень.

Список використаних джерел:

1. *Абрам'юк І.* Демократія участі: механізм громадської участі на місцевому, регіональному та національному рівнях / Ігор Абрам'юк. – К., 2014. – 50 с.
2. *Артеменко І.* Вплив політичних партій на діяльність органів державного управління в Україні: теоретико-методологічний аспект [Електронний ресурс] / І. Артеменко // Публічне адміністрування: теорія та практика. – 2013. – Вип. 2 – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2013_2_4.
3. *Бондар В. Д.* Теоретичні засади мотивації в контексті підвищення ефективності державного управління / В.Д. Бондар // Ефективність управління: Збірник наукових праць Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України / за заг. ред. І. Р. Залуцького. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2006. – № 11. – 388 с.
4. *Власов В. Г.* Політико-правовий механізм державного управління як основа міжнародних зв'язків регіонів [Електронний ресурс] / В. Г. Власов // Актуальні проблеми державного управління. – 2011. – № 2. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2011-2/doc/4/12.pdf>.
5. *Гонюкова Л.* Політичні партії як інститут державної політики та управління: теоретико-методологічний аналіз: монографія / Лілія Гонюкова. – К. : НАДУ, 2009. – 392 с.
6. Державне управління: Словник-довідник / заг. ред. В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 228 с.
7. Державне управління в Україні / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К., 1999. – 432 с.
8. *Епинина В. С.* Партиципативний механізм в публичном управленіи: системный подход / В. С. Епинина // Бизнес. Образование. Право. Вестник Волгоградского института бизнеса. – 2012. – № 4 (21). – С. 180–184.
9. *Здіорук С. І.* Проблеми функціонування політичних партій в Україні в системі владних відносин : монографія / С. І. Здіорук, В. В. Бичек. – К. : НІСД, 2001. – 144 с.
10. *Кравченко О. М.* Теоретичні підходи до визначення поняття «механізм державного управління» [Електронний ресурс] / О. М. Кравченко // Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. – 2009. – № 3. – Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=56>.
11. Краткий экономический словарь / под ред. А. Н. Азрилияна. – М. : Ин-т нов. экономики, 2001. – 1088 с.
12. *Круглов М. И.* Стратегическое управление компанией: Учебн. для вузов /

М. И. Круглов. – М. : Русская деловая литература, 1998. – 356 с.

13. *Назаренко В.Ю.* Організаційно-правовий механізм державного управління пожежною безпекою в Україні [Електронний ресурс] / В. Ю. Назаренко // Теорія та практика державного управління. – 2013. – № 3. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2013-3/doc/2/14.pdf>.

14. *Работа Ю. И.* Зв'язки з громадськістю як комунікативна складова гармонізації взаємин держави та особи / Ю. И. Работа // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2004. – № 3. – С. 80–86.

15. *Рудницький С.* Категорія «механізм» у суспільних науках / С. Рудницький // Освіта регіону: політологія, психологія, соціальні комунікації. – 2011. – № 4. – 111–120 с.

16. *Семенова А. Ю.* Економічний механізм управління сільськогосподарським підприємством: теоретико-методологічний аспект / А. Ю. Семенова // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2012. – № 3. – 186–190 с.

17. *Федорчак О. В.* Класифікація механізмів державного управління [Електронний ресурс] / О. В. Федорчак // Демократичне врядування. – Вип. 1. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2008. – Режим доступу : http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik/fail/O_Fedorchak.pdf.

18. *Юрченко В. Е.* Комунікативні технології як механізми взаємодії громадянського суспільства та державної влади [Електронний ресурс] / В. Е. Юрченко // Державне будівництво. – 2012. – № 1. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-1/>.

19. *Бондаренко І. С.* Оптимізація владно-управлінських відносин в умовах реформування політичної системи в Україні : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління” / І. С. Бондаренко. – К., 2010. – 20 с.

20. *Жмудський Р. С.* Механізми забезпечення політичної відповідальності в державному управлінні України : автореф. дис. ... канд. держ. упр. : спец. 25.00.02 “Механізми державного управління” / Р. С. Жмудський. – К., 2014. – 22 с.

21. *Мельник О. В.* Конституційно-правова відповідальність вищих органів державної влади : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Київ. Нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2000. – 228 с.

Kovalchuk A. V. Mechanisms of Interaction between Political Parties and State Authorities in Ukraine.

The article explores basic approaches of contemporary scientists with regard to the definition of categories of “mechanism” and “mechanism of public administration”. The state and perspectives for the development of the key mechanisms, which ensure the interaction between political parties and government authorities in Ukraine, are revealed, as a part of mechanisms of public administration. Herewith, the main attention is drawn to the role of political and legal, procedural and institutional, financial and economic, participatory, information and communication mechanisms of interaction between political parties and government authorities.

Key words: political party, mechanism, parliament, policy, government authorities, executive authorities, political system, mechanisms of public administration, society, participatory principle.

Ковальчук А. В. Механизмы взаимодействия политических партий с органами государственной власти в Украине.

Исследованы основные подходы современных ученых к определению категорий «механизм» и «механизм государственного управления». Раскрыто состояние и перспективы развития приоритетных механизмов обеспечения взаимодействия политических партий с органами государственной власти в Украине как составной части механизмов государственного управления. Акцентируется внимание на роли политико-правового, организационно-правового, финансово-экономического, партисипативного и информационно-коммуникативного механизмов взаимодействия политических партий с органами государственной власти.

Ключевые слова: политическая партия, механизм, парламент, политика, органы государственной власти, органы исполнительной власти, политическая система, механизмы государственного управления, общество, партисипативность.

Надійшла до редколегії 02.07.2016 р.